

Aizklātu tiešsaistes vēlēšanu paraugs (*LimeSurvey* rīkā)

Jānis Daugavietis, Ilze Ļaksa-Timinska, Sanita Reinsone
LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts
DOI 10.5281/zenodo.576859
2021.12.08.

LU Literatūras, folkloras un mākslas institūta Zinātniskās padomes (ZP) vēlēšanām izveidotā un izmantotā forma (2021.g.) ar atvērtā koda bezmaksas aptauju rīku *LimeSurvey* (<https://en.wikipedia.org/wiki/LimeSurvey>). *LimeSurvey* rīkam jābūt instalētam uz institūcijas servera vai arī jāizmanto kāda cita instalācija vai mākonis (<https://www.limesurvey.org>). Vairāk par balsojuma formu un procesu – zemāk.

Pielikumos: aptaujas formas struktūra/kods (*.lss fails); daži ekrānšāviņi ar balsošanas saskarņi; metodoloģija, vispārīgs apraksts un piezīmes.

Paskaidrojumi par formas uzbūvi un balsošanas gaitu:

- ★ LU LFMI ZP vēlēšanu nolikums paredz, ka jāievēl 11 kandidāti slēgtā (anonīmā) balsojumā. Par kandidātiem var balsot 'PAR', 'PRET' vai 'ATTUROS'. 'PAR' un/vai 'PRET' balsot drīkst ne vairāk kā par 11 kandidātiem. Tāpēc:
 - (1) *LimeSurvey* vēlēšanu formā ir iestrādātas attiecīgas pārejas/kontroles/ brīdinājumi/ nosacījumi (lai brīdinātu/ neļautu balsot PAR/PRET vairāk nekā 11 kandidātiem).
 - (2) *LimeSurvey* sistēmā jāizveido balsotāju (respondentu) tabula un jāievada visi balsotāji (vārds un e-pasts). Vēlēšanu laikā balsotājiem tiek izsūtīts automātisks e-pasts ar unikālu balsojuma biļetena saiti (URL). Kad balsojums pabeigts un nosūtīts, tas automātiski tiek anonimizēts (t.i. balsotāja vārds un e-pasts tiek 'atsiets' no balsojuma rezultātiem).
- ★ Balsotājiem (respondentiem) jāskaidro, ka balsošana ir anonīma, lai gan katrs saņems personalizētu e-pastu. Divi viedi, kā iestrādāta savstarpējā kontrole:
 - (1) katrs ZP balsu skaitīšanas komisijas loceklis uz sava e-pasta automātiski saņems katru vēlēšanu biļetenu (anonimizētu);
 - (2) katrs vēlētājs ir aicināts savu balsojumu saglabāt PDF faila veidā pie sevis. Protams, balsojumi (anonimizēti) uzkrāsies arī balsošanas sistēmā.
- ★ Balsojumu ērti pildīt PC, viedtālruņos, planšetēs u.c. *LimeSurvey* atbalsta responsīvu/ adaptīvu dizainu.
- ★ Par katru kandidātu var balsot (vai nebalot) 4 veidos: PAR, ATTUROS, PRET vai neizvēloties nevienu no šīm 3 iespējām (tad tas tiek pieskaitīts 'ATTUROS'). Respektīvi – nav kaut kas obligāti jāizvēlas pie katra kandidāta, pietiek ar PAR / PRET klikšķināšanu.
- ★ LFMI ZP vēlēšanu nolikumā rakstīts: drīkst balsot max 11 PAR un/ vai max 11 PRET. Sistēmā ir iestrādāts, ka nobalsot par vairāk nekā 11 neļaus. Tas NENOZĪMĒ, ka obligāti jābalso par 11, var par mazāk...

- ★ Pēc aptaujas vadītāja signāla jāgaida e-pasts ar individualizētu uzaicinājumu (ja nav, jāmeklē mēstulēs, ja atrodas, tad jāspiež uz pogas NAV MĒSTULE).
- ★ Iespējama problēma – aizkavējies uzaicinājuma e-pasts, ja e-pasts tiek redirectēts/pārsūtīts uz citu e-pastu. Risinājumi – pagaidīt / meklēt miskastē; ieiet primārajā meilā pa tiešo (t.i. tajā, kas ievadīts *LimeSurvey* respondentu tabulā).
- ★ Balsojumam tiks dotas XX min. (balsojuma laiku/ periodu var precīzi iestatīt). Pēc XX min. tiks izsūtīts atgādinājums tiem, kas vēl nebūs nobalsojuši (sistēmā ir redzams, kurš ir pabeidzis balsojumu un kurš nav).
- ★ Anketa jāaizpilda līdz galam, līdz parādās 'Paldies, Jūsu balsojums saņemts...'. Tad katrs balsotājs saņem automātisku e-pastu par paziņojumu, ka balsojums saņemts un noglabāts sistēmā [epastā var ielikt arī katra balsotāja balsojumu]. Tas ir ļoti svarīgi, ka balsotājs aiziet līdz galam, savādāk sistēma rāda, ka balsojums nav pabeigts, un var rasties neskaidrības...
- ★ NB! Sistēmā nav ielikta strikta maxPRET 11 kontroles, ir tikai brīdinājums (mums nepietika laika to kārtīgi izstrādāt).
- ★ Balsu skaitīšanas komisijas locekļiem jāpasaka, ka uz viņu e-pastiem automātiski nāks anonimizēta katra aizpildītā anketa [ja iestatījumos tas būs nokonfigurēts]. Varbūt ērtumam viņus var mudināt izveidot jaunu folderi ar filtru, kur iekritīs meili, kuru SUBJECT būs "[balsojuma formas nosaukums]".
- ★ Piezīmes adminam: neaizmirsti pārlasīt un izlabot 'e-pasta šablonus'; neaizmirsti pielāgot filtrus/pārejas/nosacījumus, ja Tavā balsošanā ir citi noteikumi (piem., cits ievēlamo skaits).
- ★ PS Protams, *LimeSurvey* rīks un tā atvērtais kods ļauj daudz vairāk – mainīt dizainu, izstrādāt daudz avancētākas kontroles/ pārejas/ nosacījumus, automatizēt procesus utt. Mums nebija daudz laika iedziļināties un izsmalcināt, bez tam mēs neesam kodētāji. Tāpēc arī *LimeSurvey* ir izcils, ka to var izmantot un modificēt amatieri, veidojot strukturāli komplicētas tiešsaistes aptaujas.

Atvērtās zinātnes vārdā!

2021 Jānis Daugavietis, Ilze Ļaksa-Timinska, Sanita Reinsone
LU Literatūras, folkloras un mākslas institūts

info@lulfmi.lv
<http://lulfmi.lv>

